

## ABONAMENTUL:

Pe un an . 300 Lei  
Pe jum. an . 150 Lei  
Pe trei luni . 75 Lei  
Lunar . . . 25 Lei

TELEFON No. 750.

## SOLIDARITATEA

ZIAR INDEPENDENT

REDACȚIA ȘI  
ADMINISTRAȚIA  
Str. Românului 1/a

Inserțiunile se primesc  
la administrație și la  
Agențiile de publicitate

## Fascismul se întinde

Prin triumful lui Benito Mussolini, mișcarea fascistă pornită din pământul și din sufletul vulcanic al Italiei noi, a început să exercite o adevărată fascinație asupra frământărilor sociale din lume. Oamenii cari caută zadarnic remedii eroice pentru rănilor și bolile lăsate de război, au ajuns la fascism, la acest fascism, pe care fiecare îl înțelege cum vrea și-l practică cum poate. În Polonia un așa zis fascist, cu un glonte de revolver, l-a oprit pentru totdeauna din drum pe președintele Gabriel Narutowicz. În Ungaria deasemenea se vorbește mult de fascism și se pun mari nădejdi în el. Acolo fascismul — precum a fost bolșevismul lui Bela Kun — se manifestă cu intenții agresive sub forma unui feroce naționalism dela care inițiatorii așteaptă imposibilul: refacerea vechii Ungarii. Ce n'au putut câștiga prin bolșevismul improvizat, Ungurii speră să recâștige printr-un fascism așa cum îl înțeleg ei.

La noi încă sunt oameni cari doresc o mișcare fascistă, ca și când această mișcare în împrejurările actuale ar putea schimba ceva.

Un singur fel de fascism ar avea rost la noi: *împotriva corupției*. Pentru asta însă trebuiesc jertfe, trebuiesc oameni de

o ireproșabilă cinste activă, e necesară o transformare interioară, fiindcă salvarea nu poate fi decât în noi înșine.

Să căutăm mai întâi de toate să fim mai buni, mai harnici, mai cinștiți, mai umani, mai curajoși — și restul se va aranja repede, aproape dela sine.

Să avem curajul de-a izbi cu toată puterea, nedreptatea și corupția, pe toate drumurile. Acesta să fie fascismul nostru.

## România va participa la conferința asupra reparațiilor

Ziarul „Matin” află din Londra:

Dupăcum au anunțat telegramele, la 2 Ianuarie va avea loc o nouă conferință a celor patru prim-miniștri ai Angliei, Italiei, Belgiei și Franței, în care se va discuta din nou problema reparațiilor și în care se va căuta să se stabilească acordul asupra programului comun. Această primă conferință va ține două sau trei zile. Va urma apoi imediat o a doua mare conferință plenară unde vor fi convocați toți aliații: Polonia, România, Cehoslovacia și Japonia. Se speră că America va fi de asemenea reprezentată și va lua parte la discuție.

Această a doua conferință va fi sesizată de un program general cuprinzând rezolvirea întregii chestiuni a reparațiilor și a datoriilor interaliatate. Ea va înlocui, de fapt, conferința ce urma să se întrunească zilele acestea la Bruxelles. Totuși se poate ca toate delegațiile să se transporte în urmă la Bruxelles pentru a iscăli acolo acordul definitiv.

Se înțelege dela sine că conferința plenară nu se va ține dacă conferința preliminară a celor patru miniștri izbutește.

## Mișcarea studențimei universitare.

BUCUREȘTI. — O nouă delegație a studenților s'a prezentat dlui ministru al instrucțiuni Anghelescu cerând deschiderea imediată a Universității. D. Anghelescu a răspuns delegației că atâta timp cât vor ține agitațiile Universitatea nu se poate deschide. Studenții dela facultatea de medicină vor trimite o delegație și la rectoratul Universității cerând și pe această cale, guvernului redeschiderea cursurilor și totodată îndepărtarea studenților evrei dela cursuri.

CLUJ. — Studenții creștini au avut ieri o întrunire la cămin. Cu această ocazie delegația reîntoarsă a făcut un raport despre rezultatele obținute la București. D. ministru Anghelescu a adus la cunoștință delegației că dorința privitoare la numerus clausus guvernul nu o poate împlini. D. ministru Anghelescu a mai comunicat studențimei că hotărîrea guvernului față de atitudinea studențimei române e fermă și nu își va schimba nici hotărîrea luată în chestia cadavrelor. Guvernul nu își însușește punctul de vedere al studențimei pentru că dacă ar face-o aceasta, s'ar atînge grav libertatea învățămîntului. Guvernul nu poate împlini nici cererea ca studenților evrei să nu li-se admită disecarea altor cadavre decât evrească de oarece o astfel de dispoziție ar tulbura mersul normal al învățămîntului universitar.

Studențimea luând la cunoștință raportul delegației a hotărît ca în chestia atitudinii ce trebuie să se ia față de colegii evrei la fiecare universitate să se ia atitudinea separată. La aceasta întrunire au asistat și trei profesori universitari cari au încercat să convingă studențimea despre corectitatea punctului de vedere al guvernului

## PUIUL.

Sandi, să ascuți pe mamica.

Intr'o primăvară o prepeliță aproape moartă de oboseală, — că venea de departe, tocmă din Africa, — s'a lăsat din zbor într'un lan verde de grâu, la marginea unui lăstar. Dupăce s'a odihnit vre-o câteva zile, a început să adune betigașe, foi uscate, pae și fire de fân și și-a făcut un cuib pe un moșor de pământ, mai sus, ca să nu i-l înșee ploile; pe urmă, șapte zile de-a rândul a ouat câte un ou, în tot șapte ouă mici ca niște cofeturi și a început să le clocească. Ai văzut cum stă găina pe ouă? Asa stă și ea, doar că ea în loc să stea în coteț, sta afară în grâu; și ploua, ploua de vărsa și ea nu se mișca, ca nu cumva să pătrundă o picătură de ploaie la ouă. După trei săptămâni i-au ieșit niște puț drăguți, nu goi ca puji de vrabie, îmbrăcați cu praf galben ca puji de găină, dar mici, parcă erau șapte zogoși de mătasă și au început să umble prin grâu după mănăre. Prepelița primea câte o furnică, ori câte o lăcustă, le-o fărimția în bucățele mici și ei pic! pic! pic! cu doculețele lor, o mâneau numai decât. Și erau frumoși, cuminiți și ascultați; se plimbau prin prejurul mamei lor și când îl striga: pitpalac! repede veniau lângă ea. Odată, prin lună, când au venit tărâniș să secere grâul, îl mai mare dintre puji n'a alergat repede la chemarea mamei, și cum nu stia să zboare, ha! l-a prins un flăcău sub căciulă. Ce frică a pățit, când s'a simțit strâns în palma flăcăului, numai el a știut; îi bătea inima ca ceasornicul meu din bu-

zunar; dar a avut noroc de un țaran bătrân, care s'a rugat pentru el:

— Lasă-l jos, mă Marine, că e păcat de el, moare. Nu-l vezi că de abia e cât luleaua.

Când s'a văzut scăpat, fuga speriat la prepeliță să-i spuie ce a pățit. Ea l-a luat, l-a mângâiat și i-a spus:

— Vezi ce va să zică să nu mă ascuți? Când te-i face mare, o să faci cum îți vrea tu, dar acum că ești mic, să nu desii niciodată din vorba mea, că poți să pățești și mai rău.

Și așa trăiau acolo liniștiți și fericiți. Din seceratul grâului și din ridicarea znoilor se scuturaseră pe miriște o groază de boabe cu care se hrăneau și, măcar că nu era vre-o apă prin apropiere, nu suferiau de sete, că beau dimineata picături de rouă de pe firele de iarbă. Ziua, când era căldură mare, stau la umbră în lăstar; după-amiază, când se potolia viața, ieșeau cu toții pe miriște; iar în nopțile răcoroase se adunau grămadă ca sub un cort, sub aripile ocrotitoare ale prepeliței. Încet-încet puful de pe ei s'a schimbat în fulgi și în pene, și cu ajutorul mamei lor au început să zboare. Lectiile de zbor se făceau dimineata spre răsăritul soarelui, când se îngăna ziua cu noaptea, și seara în amurg, căci ziua era primejdios din pricina heretilor, care dădeau tărcoale pe deasupra miriștei.

Mama lor l'aseza la rând și îi întreba: „Gata?”. „Da”, răspundeau ei. „Una, două, trei!” Și când zicea „trei”, frrr! zburau cu toți dela marginea lăstarului tocmă colo lângă cantonul

de pe șosea și tot așa îndărăt. Și mama lor le spunea că-i învăța să zboare pentru o călătorie lungă, pe care trebuia s'o facă în curând, când o trece vara. „Și o să zburăm pe sus de tot, zile și nopți, și o să vedem dedesubtul nostru orașe mari și râuri și marea”.

Intr'o după-amiază pe la sfârșitul lui August, pe când puji se jucau frumos în miriște împrejurul prepeliței, aud o căruță venind și oprindu-se în drumeagul de pe marginea lăstarului. Au ridicat toți în sus capetele cu ochisorii ca niște mărgele negre și ascultau.

— „Nero! înapoi!” s'auz un glas strigând. Puji n'au priceput; dar mama lor, care înțelesese că e un vânător, a rămas incremenită. Scăparea lor era lăstarul, dar tocmă dintr'acolo venia vânătorul. După o clipă de socoteală, le-a poruncit să se pitulească jos, lăpti cu pământul, și cu nici un preț să nu se miste.

— Eu o să zbor; voi să rămâneți nemiscate; care zboară, e pierdut. Ați înțeles?

Puji au clipt din ochi c'au înțeles, și au rămas așteptând în tăcere.

Se auzia fâșiitul unui câne care alerga prin miriște și din când în când glasul omului:

— „Unde fugi? înapoi, Nero!”

Fâșiitul se apropie, — uite cănele: a rămas împietrit cu o labă în sus, cu ochii țintă în spre ei.

— „Nu vă mișcați”, le șopteste prepelița și se strecoară binisor mai departe. Cănele păsește încet după ea. Se apropie grăbit și vânătorul. U-

după o discuție mai scurtă studentimea au hotărât să trimită o nouă delegație de trei la București care prezentându-se ministrului Instrucțiunii să ceară introducerea numerus clausus-ului. S'a mai hotărât ca până la reîntoarcerea acestei comisii să nu se admită intrarea studenților evrei la cursuri. — (Rador).

**BUCUREȘTI.** — Se anunță din Iași că în urma cererii studentimei, studentele evreice în număr de 41 au fost evacuate din căminul studentesc principal din strada Carol.

Studentele evreice au fost plasate în căminul din strada Lascar Catargiu.

## Dela Palatul Cultural.

Marti după masă a avut loc la Palatul Cultural o șezătoare pentru comemorarea lui Barbu Delavrancea.

Di profesor M. Eliescu dela liceul real din Brașov, a vorbit despre viața și opera marelui dispărut. Dna. Goni Oprea a dat concursul cântând două arii franceze și o serenadă în românește. Dnii procuror Gr. Dobrovici, dr. Păscut, Fr. Fülöp și tânărul Ovid. Avramescu au cântat un quartet de coarde (Beethoven op. 18. 4) și copila răsfățată Dia Luca a dansat dansuri caracteristice.

Am apreciat numea și bunăvoința conferențiarului de a face cunoscută marelui public opera și activitatea lui Delavrancea, și dacă ar fi fost mai concis reușita i-ar fi fost deplină.

Pe dna. Genj Oprea — o delicată mezzo-soprana — o rugăm să dea mai multă atenție frazării și dicțiunii.

Pentru quartet numai laudă afară de câteva măsuri cam grăbite.

Fetița Dia Luca ne-a cucerit complet prin eleganta cu care a dansat cele două dansuri de caracter.

Incheind reportajul meu țin să spun o vorbă și despre câțiva spectatori care în mijlocul conferinței sau concertului pleau din sală, vorbeau, se mișcau etc.etc. V. T.

## Un sat atacat de comitajii.

**CONSTANTA.** — O bandă de comitajii bulgari au atacat comuna Georgiu încercând să jefuiască populația. Jandarmeria chemată în ajutor a reușit să alunge pe agresori de abia după un lung schimb de focuri. — (Rador).

te-l: piciorul lui e acum așa de aproape de ei, încât văd cum i-se urcă o furnică pe carâmbul cizmei. Vai! cum le bate inima. După câteva clipe prepelita zboară ras cu pământul, la doi pași dela botul cânelui, care o urmărește; vânătorul se depărtează strigând: „înapoi! înapoi!”. Nu poate trage de frică să nu-și impuste cânele; dar prepelita se prefăce așa de bine că e rănită, încât cânele vine cu orice pret s'o prindă; iar când socotește ea că e în afară de bătaia puștii, zboară repede spre lăstar.

În vremea asta puștii îl mai mare, în loc să stea nemșcat ca frații lui, dupăcum le poruncise mă-sa, zboară; vânătorul îi aude pârâitul zborului, se întoarce și trage. Era cam departe. O singură alică l-a ajuns la aripă. N'a picat, a putut zbura până în lăstar; dar acolo, de mișcarea aripei, osul — la început numai plesnit — s'a crăpat de tot, și puștii a căzut cu o aripă moartă. Vânătorul cunoscând desimea lăstarului, și văzând că trăsese într'un pui, nu s'a lăsat după dânsul, socotind că nu face truda de a-l căuta prin lăstar.

Alături, pui nu s'au mișcat din locul, unde-l lăsase prepelita.

Ascultau în tăcere. Din când în când se auziau pocnete de pușcă și glasul vânătorului strigând: „apporte!” Mai târziu căruța s'a depărtat înspre vânător pe drumeagul lăstarului; încet-încet pocnetele și strigătele s'au pierdut, s'au stins, și în tăcerea serii care se lăsa nu se mai auzia decât cântecul greierilor; iar când s'a înopțat și răsărea luna despre Cornățel, au auzit deslușit, glasul

## CRONICA TEATRALĂ.

### Salomeea.

A treia și ultima reprezentație a companiei Voiculescu a fost reprezentarea celebrei tragedii a lui Oscar Wilde: „Salomeea”.

Salomeea, așa cum a înțeles-o Marioara Voiculescu a făcut atâta vâlvă în cotidienele bucureștene cu ocazia montării acestei tragedii în arena ciroului Sidoli anul trecut, încât socotim zadarnice, puțin pretențioasele noastre aprecieri critice.

Cu toate svârcoșirile gurilor rele, cari negăsind altceva de criticat și-au pus întrebarea de ce tragedia purta în Salomeea peruca verde (!) rămâne hotărât lucru că Marioara Voiculescu este o Salomee neîntrecută.

Scena chinului sufleteș — destul de lungă — când negele, tatăl ei adoptiv își spune publicului calitățile sale, este o scenă demnă de toată atențiunea, căci pe întreaga figură a interpretei se vedea crispată pofta necunoscutului, acea poftă atâțitoare de cei mai oșosi nervi, căreia înainte de a i-se vedea pământul, trebuia să nu i-se scape frământările sufletului, prin încordarea des repetată a mușchilor, — joc destul de obositor și neîntrecut în execuție.

Di Leonescu a dovedit de această dată, un talent aproape de neîntrecut. Păcat însă, că o parte a publicului nu vedea decât parodia minunatului joc de scenă! Restul ansamblului s'a achitat în mod conștiințios de interpretările susținute; și putem spune că aceste trei reprezentații ale Comp. Voiculescu la Arad, sunt dacă nu cele mai reușite, în tot cazul printre cele dintâi, ce ne-au venit din vechiul Regat.

Marioara Voiculescu s'a fixat în gustul arădanilor, cunoscători de frumos, și revenirea ei va fi bine venită.

Întrebând pe marea artistă, când va reveni, mi-a răspuns cu zâmbetul ei sarcastic: *la primăvară, când vor fi flori, să pot duce ceva din Arad...* și în fața acestei observații em lăsat capul în jos, reamintindu-mi cu adevărat că pentru Marioara Voiculescu nu s'a găsit, nici un mănunchiu de flori să i-se dea în dar!... Și comitajonii noștri unguri, cum l'au îmbrăcat în lauri pe Hegedüs al lor, când ajungea „Diavolul”!... Al. Negură.

mamei lor, chemându-i din capul mîrștei: „Pit-palac! Pitpalac!”

Repede au zburat înspre ea și au găsit-o. Ea l'a numărat; lipsia unul.

— Unde e nenea?

— Nu știu, — a zburat.

Atunci prepelita desperată a început să-l strige tare, mai tare, ascultând din toate părțile. Din lăstar i-a răspuns un glas stins: „piu! piu!”

Când l'a găsit, când i-a văzut aripa ruptă, a înțeles că era pierdut; dar și-a ascuns durerea, ca să nu-l despădăduiască pe el...

D'atunci au început ale triste pentru bietul pui; se uita cu ochii plâși cum frații lui se învâtau la zbor dimineata și seara; 'ar noaptea, când alături adormiau sub aripa mamei, el o întreba cu spaimă:

— Mamă, nu e așa că o să mă fac bine? Nu e așa că o să merg și eu să-mi arăt cetăți mari și râuri și marea?

— Da, mamă, răspundea prepelita stîindu-se să nu plîngă.

Și a trecut vara. Au venit țărâni cu plugurile de au arat mîrștea, prepelita s'a mutat cu pui într'un lan de porumb de alături; dar peste câteva vreme au venit oameni de au cules porumbul, au tăiat coci și au întors locul; atunci s'a mutat în niste pârloage din marginea lăstarului.

În locul zilelor mari și frumoase au venit zile mici și posomorâte, a început să cadă brumă și să se rarească frunza lăstarului. Pe înserate se vedeau rîndunici întârziate zburând în rasul pământului, ori pâlcuri de alte păsări călătoare, iar

## Societatea de lectură „Nicolae Iorga”

a elevilor liceului Moise Nicoară, a serbat Duminică în o atmosferă de caldă însuflețire, onorific patronului ei.

Președintele societății, Sabin Puta, a arătat într-o cuvîntare bine încheiată activitatea culturală și istorică a dlui Iorga, iar Nicolescu Văgil i-a schițat biografia, insistând asupra părților mai însemnate din viața marelui istoric. (Căpitan Cornel și Vișoi Viorel au declamat poezii cu mult sentiment, frații Marghittay au executat la vioară mai multe bucăți; iar corul elevilor condus de Ageu și Apăteanu ne-a delectat cu câteva cântecde românești. Serbarea s'a încheiat cu citirea următoarei telegramme trimisă dlui Iorga la București.

Societatea de lectură „Nicolae Iorga” a elevilor liceului „Moise Nicoară” din Arad, s'a reunit azi în sedință festivă pentru a vă serba onomastica. În această zi de sîrbătoare sufletul nostru tânăr se îndreaptă spre Dvoastră, spre mînatul de idei în ogorul înțelemit al neamului spre luptătorul și păstrătorul tezaurului limbii strămoșești, spre cel ce a trezit și dezvoltat conștiința națională, spre cel ce a crescut generații întregi în focul sfînt al idealului, în dragostea de lege, neam și țară; spre cel ce a contribuit mai mult ca oricare altul la realizarea unității tuturor Românilor.

Înimile noastre curate se îndreaptă spre Dvoastră spre cel ce a desgroat din negura uitării, figurile luminoase a atîtor Domni și Voievozi vitezi spre cel ce a străbătut tot pămîntul românesc dela Nistru până la Tisa, pe care l'a descris cu de minunat în cărțile sale, — gândurile noastre a celor care ne-am ales persoana Dvoastră drept pildă vie de umat în viață, cerem Providenței să vă dăruiască ani mulți și putere de muncă spre a lucra și mai departe pentru ridicarea înflorirea neamului și Țării Românești.

Sabin Puta.

Președintele soc. de lectură N. Iorga

## Intervenția economică a Statelor Unite pentru salvarea Europei.

ROMA. — Londra află din cercuri bine informate din Washington că Statele-Unite nu vor întârzia să intervină în situația europeană făcînd un demers de o mare importanță. Este vorba de convocarea unei conferințe în Washington în scop de a se găsi o soluție pentru rezolvarea situației critice economice în Europa. După unele persoane bine informate acest demers va fi realizat în două sau trei săptămîni.

în tăcerea nopților friguroase se auziau strigăte cocoșilor, mergînd toate în aceeași parte, către miazăzi.

În inima biete prepelite era o luptă stăruitoare. Ar fi vrut să se rupă în două: jumătate plece cu copiii sănătoși care sufereau de frig toamnei înaintate, iar jumătate să rămîne cu puștii schilod, care se agăta de ea cu desperată Sufletul dușmănos a Crivățului, pornită la veste într'o ză, a hotărît-o. Decît să-i moară puștii, mai bine numai unul, — și fără să se uite înapoi, ca să nu-i slăbească hotărîrea, a zburat cu puștii zdraveni pe când îl rănit striga cu desădejde:

— „Nu mă lăsați! Nu mă lăsați!”

A încercat să se târască după ei, dar n'a putut, și a rămas în loc, urmîndu-i cu ochii până a pierit în zarea despre miazăzi.

Peste trei zile toată preajma era îmbrăcată în haina albă și rece a iernii. După o ninsoare viscol, urmă un senin ca sticla, aducînd cu dânsul un ger aprig.

La marginea lăstarului un pui de prepelă cu aripa ruptă, stă zgribulit de frig.

După durerile grozave de până adîncă, mează acum o pritoteală plăcută. Prin mîntea fulgeră crâmpee de vedenii... mîrștea... un cară de cismă pe care se urcă o furnică... aripa mamei. Se clatină într'o parte și într'alta pică mort, cu degetele ghiarei împreunate pentru închinăciune.

I. AL. BRĂTESCU-VOINESCU

**Mare târg de Crăciun!**

Cu prețuri reduse se vînd  
toalete și mantouri de dame

la magazinul

**Iuliu Plesz**

Arad, Str. Colonel Pirici (f. V. de  
marty) 3. vis-a-vis de intrarea  
dla dos a teatrului.

## INFORMAȚIUNI.

UNIVERSITATEA POPULARĂ. Joi 21 Decembrie 1922:

Dsoara prof. Elena Damian: Poezia lirică română (continuare).

De prof. St. Ciuceanu: Curs de continuare pentru caracterizarea epocelor istoriei Românilor.

Incepul precis ora 6 d. m.

**CURS DE TESĂTORIE** pentru covoare persane, se va deschide la 15 Ianuarie în Arad. Inscriserile se primesc chiar acum la Librăria Djecezană, unde se pot lua informații.

**Infintarea unui consum militar.** În garnizoana locală a luat ființă un consum militar cu scopul de a procura ofițerilor din localitate și împrejurimi mărfuri sub costul pieței.

Comisiunea de distribuție și aprovizionare se compune din următorii ofițeri: Col. Skomnesen, M. comand. reg. 12 Roșiori, Lt-col. Negreanu I. din Reg. 1 Dolj. Căp. Ivănescu din 14 Călărași. Căp. Leonte Searlat de la Brig. de gn. și căpitan Nienlesen Mihail de la 1 Dolj.

Duminică d. a. a avut loc în sala cea mare a Ateneului Român din București a doua sesiune literar-muzicală organizată de Sec. Scrierilor Români. „Cântarea României” și de Institutul de literatură, pentru comemorarea lui Alexandru Vlahuță.

Au vorbit d. prof. Mihail Dragomirescu, apoi d. Radu Rossetti.

Într-o primărie a Statului din capitală este amenajată să-și închidă ușile, din cauza lipsei materialelor necesare atelierelor și a refuzului repetat al organelor superioare de a-i acorda nici fonduri peste prevederile bugetare ale exercițiului în curs.

Pe linia Brașov—Ploști circulația trenului de mărfuri a fost suspendată pe timp de 3 zile din cauza blocajului acestei linii.

O telegramă din Lausanne anunță că tratatul preliminar de pace va fi semnat probabil în cursul acestei săptămâni.

La Varsovia a fost proclamată starea de asediu.

Printul Nicolae e bolnav de pojar. Din această cauză familia regală va mai întârzia în Snaia.

La Budapesta, a avut loc o întrunire a partidului fascist ungar. Deputatul Friederich și diferiți membri ai partidului au ținut discursuri. (Corbureau).

Din Monte-Carlo se anunță că Sir Bazil Zaharoff este grav bolnav.

Indivizi necunoscuți, au pătruns ieri în casa dlui Egri Iuliu din strada Viehentie Babeș, furându-i un ceas de aur în valoare de 1000 lei.

Farkas Ludovic domiciliat în Strada Sârbească nr. 2, a reclamat poliției orașului, că i s-a furat șase găște în valoare de 1500 lei.

Ieri noapte 19—20) indivizi necunoscuți au pătruns deschizând cu chei false, în teatrul de vară cu intenția de a fura diferite lucruri. Ne-găsind nimic folositor, au părăsit teatrul fără a face vre-o stricăciune.

Până acuma nimeni n'a regretat că a intrat în lume „OLLA”.

Vasul-spital francez, care a plecat de la Toulon spre Constantinopol, a luat foc lângă San-Stefano. Un torpilor american i-a venit în ajutor salvând pe cei mai mulți din sinistrali. Lipsese până acum 14 persoane. — (Transocean).

Miscarea fascistă se răspândește cu repeziune în Mexic, Leaderul Carlos Mendes Alcade, a declarat că peste șase luni miscarea va număra mai bine de un milion adherenti.

Noul cabinet jugoslav a fost format în frunte tot cu d. Pasici.

El se compune din membrii partidului radical. Noile alegeri vor avea loc în luna Martie.

Semănăturile de toamnă sunt acoperite de zăpadă pe alocuri — mai ales în Moldova. Dacă vremea se va mentine călduroasă, se vor putea face semănături până la Ianuarie.

x **ESPERANTO** va deveni o necesitate, nu mai când în același cataclism vor dispărea și lumea și Metoda Goldberg.

De ce?

Pentru că nimie nu este mai ușor, decât a învăța toate limbile moderne mergând la Jean Goldberg cunoscutul și bunul predicator de limbi străine: franceză, engleză, germană și română pentru streini. — Jean Goldberg, prof. de limbi străine, Strada Eminescu nr. 9, etaj II. (f. Deák Ferenc).

x **ATELIERUL DE FOTOGRAFIAȚ GÉZA NAGY** bine încălzit e deschis pentru on. cliență întreaga zi și pe timpul sezonului de Crăciun. Fotografieri în fiecare zi de lucru, Duminică și în zi de sărbători. Atelierul: Bul. Reg. Maria 22, parter în fața cu prefectura județului. Na 53.

x **ANALIZA DE VIN** cu Maligand francez „Salomon Dujardin — Paris”, se fac zilnic la firma: DUMITRU N. ANASTASIU, ARAD, Bulev. Regele Ferdinand I/a (Boros Béni-tér) Bo 36

## STIRI TEATRALE

### Resortoriul săptămânii

Joi: „Copii de schimb” (Ab. A.).

Viner: „Schimbul” (Ab. B.).

Sâmbătă matineu ora 3 și jum.: „Demobilizatul” cu concursul d'or Gyöző și Barjes; seara ora 7 și jum.: „Cocosul de aur” (Ab. C.); ora 10 și jum.: mare cabaret.

Duminică matineu ora 3 și jum.: „Cenuse-reasa”, reprezentatie pentru copii (prețuri normale); seara: nu e reprezentatie.

Joi seara se va reprezenta „Copii de schimb”, cu concursul dlui Carol Huszar, aceasta piesă una dintre cele mai frumoase vodeviluri maghiare.

Schimbul operetă bogată în umor se va reprezenta pentru a doua oară Vineri seara. Distribuția rolurilor române acela de la premieră.

### Un atentat împotriva ministrului bulgar Dascaloff.

SOFIA. — În momentul când ministrul de interne Dascaloff, care ține locul de prim-ministru, esia de la Camera și se suia în automobil, au explodat două bombe aruncate de un individ necunoscut. Ministrul a scăpat neatinș și nu sunt victime. Atentatorul, urmărit de poliție a reușit să dispară grație întinericului, amestecându-se cu mulțimea care se strânsese la locul atentatului.

Unele cercuri consideră acest atentat ca fiind pus la cale de macedonenii autonomiști. După declarațiile ministrului Dascaloff însă, atentatul trebuie atribuit mai degrabă partidelor de opoziție căci se servesc de orice mijloace pentru a răsturna actualul guvern.

## Dela C. F. R.

Pe ziua de 25 Decembrie și-a anunțat sosirea în Arad, pentru a-și lua postul în primire, dl Octavian Pop, directorul Regionalei a VI-a CFR. Dna, se știe, a fost în concediu medical, cu a căruia ocazie a suferit o operațiune la rinichi.

Zilele acestea a fost în localitate dl controlor principal Verulescu de la Direcția generală CFR pentru a controla scriptele unui anumit serviciu, în sarcina căruia au fost aduse grave acuzațiuni de nereguli în executarea ordinelor superioare. După o controlare minuțioasă a tuturor acestor scripte, s'a constatat că toate acuzațiunile au fost pur și simplu calomnii.

**Comisiunile examinatoare.** După cum am anunțat în numărul trecut al ziarului nostru, în ziua de 20 Decembrie s'a ținut la Direcția Regională CFR, din localitate un examen pentru titlul de „șef de gară”. Președintele acestei comisiuni a fost numit dl subdirector Dima Emil inginer, iar membrii interogatori au fost numiți dnl: Cighi, șeful Serviciului comercial; controlor Dăscălescu și inspector Timko.

## BURSA.

ZÜRICH, 19 Decembrie. — Berlin 007850, New-York 529, Londra 2440, Paris 3940, Milano 2695, Praga 1580, Budapesta 02275, Zagrab 145, Varsovia 00390, Viena 00075.

BUCUREȘTI, 19 Decembrie. — Devize: Paris 1230, Londra 772, New-York 168, Italia 850, Elveția 3175, Praga 490, Viena 2550, Berlin 258, Budapesta 760. — Valute: Mărci 255, leva 123, lire otomane 90, font sterling 760, franci francezi 1240, franci elvețieni 32, lire italiene 850, drachme 270, dinari 210, dolari 161, napoleoni 605, coroane maghiare 750, socol 490, mărci poloneze 129.

## TELEGRAME.

### Descoperirile în chestia asasinării președintelui Narutovici.

VARSOVIA. — Cercetările introduse în chestia asasinării președintelui republicii Narutovici au avut rezultat senzational. Poliția a descoperit că e vorba de un atentat politic de multă vreme pregătit. În cursul cercetărilor s'a aflat în locuința atentatorilor sentința de moarte a președintelui. Firele complotului au condus poliția până în localurile partidului popular unde s'a aflat două scrisori oficiale. Într-una din acestea scrisorile se spune:

„DOMNULE MINISTRU! De oarece ati fost ales președinte al republicii cu ajutorul minorității din stânga dta nu vei fi în situație să formezi un guvern capabil de viață, și ia deci la cunoștință că vă amenință pericolul asasinării” semnat: Un fascist polon.

În a doua scrisoare mai scurtă: „Domnule ministru! Dta vei fi condamnat la moarte dacă nu îți vei da imediat demisia”. S'au făcut numeroase arestări.

## CINEMA.

STEUA DIN APUS istorie Cowboy în film în 5 acte în 20—21 Decembrie în Apollo. În America mai sunt teritorii unde încă n'a străbătut cultura modernă, unde oamenii privesc încă cu uimire oamenii „albi”. Aici e încă în floare romantismul adevărat pentru noi. Între aceștia își află adeseori adăpost acei cowboy, cari când cu ei, când contra lor luptând se susțin pe sine și țin în groază pe alții. Rare ori ni se dă prilej să putem vedea viața acestor oameni ca și în piesa aceasta.

**S'a redeschis** magazinul de ghețe, pălării și pălării preoțești **Ioan Pinte** Strada Meșianu No. 3. (Edificiul bisericii gr. or. române)



ORDONANȚA OPITERULUI, după nuela lui Guy de Maupassant în 5 acte în 20, 21 și 22 Decembrie în *Urania*. Eleganța sărmană a vieții militare ne servește cele mai reale istorii a vieții moderne plină de poftă și fără ideale. Fata naivă caută un ideal și află în soțul ei un filifson gol, corupt, și crezând că aceasta e ordinea morală devine și ea o unealtă invidiată la început și disprețuită sau compătimită la sfârșit. Aceasta e istoria acestei piese de tot interesantă.

Redactor responsabil: LAURENȚIU LUCA  
Cenzurat: Dr. MAGER.

No. G. 7877—26—1922.

### Publicație de licitație.

Pe baza deciziei Judecătorei de ocol Arad anul de mai sus cuprins în favorul lui Glück Sigismund și fiul pentru suma de 20.000 lei capital și interese de 6% dela 30 Septembrie 1922 spese stăvurate de prezent în 1903 lei mobile și alte obiecte prețuite în 411.190 lei, care se vor vinde la licitație publică în Arad Strada Horia nr. 7 în ziua de 23 Decembrie a. c. d. m. la ora 1 și deci continuative în hotarul Arad-Gaj Nagy-legelő idültő 6, pe pământul orașului Arad, unde se vor vinde vite și alte obiecte.

Acastă licitație se defige și în favorul Banca Mamnarsch Blanck comp. sucursala Arad, pentru suma de 400.000 lei, Pesti Magyar Kereskedelmi bank r.t. aradi fiókja pentru 250.000 lei, Ardelean Traian pentru 100.000 lei.

Arad, la 6 Decembrie 1922.

G. Ciupuliga, escutor reg.

### A SOSIT

Bo44

Specialitate de plicuri și hârtie modernă pentru corespondențe private, — mare asortiment  
H. B'och, Paotarie și articole de fotografist  
Arad, Bulevardul Regina Maria No. 18.

### De vânzare

Casele din Strada Sava Raicu No. 65.

Informații

la proprietor, Strada Lae Barna No. 3.

### O cassă de fier Wertheim No. 8,

o masă de scris șezând și o masă de scris în picioare de vânzare la Cr66

COOPERATIVA DE CREDIT din PÂNCOTA (PANKOTAI HITELSZÖVETKEZET)

### Căldări de fert Rachiu

dela 90 litri până la 300 litri cu prețul cel mai ieftin, se află la firma Bu23

FRAȚII BURZA Arad, Bul. Reg. Ferdinand I.

### Caut

Scrietor cu praxă în agendele de dare. Salar lunar 1000 lei și locuință.

GROVESCU NOTAR, MOCREA

Înainte de a Vă procura mobilă, treceți pe la magazinul

**BARICZ**

din Str. Metianu No. 20. Atelier propriu. Prețuri moderate

Cețiți și răspândiți

„SOLIDARITATEA”

### ELIXIR DE STOMAC

preparat din Tintorie (Centauria) cu efect antirecent contra indispoziției de stomac și intestine, (mațe) lipsel de apetit, greață, gaze în intestin și indigestie

Farmacia Dr. Földes, Arad

## „VICTORIA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII  
CENTRALA: ARAD (ROMÂNIA).

SUCURSALE: IN CHIȘINEU, ȘIRIA, BOROSINEU  
ȘI RADNA JUDEȚUL ARAD (ROMÂNIA).

IN CASELE PROPRII.

Capital societar și fonduri proprii: 20.000.000 Lei.  
Depuneri spre fructificare: 80.000.000 Lei, din care o parte considerabilă sunt depuneri americane.

RAMURI DE OPERAȚIUNI.

Execută tot felul de operațiuni de bancă.  
Acordă: Imprumuturi cambiale.

hipotecare.

de lombard (pe gaj de efecte).

Financiază întreprinderi industriale, comerciale și agricole.

Cumpără și vinde monede străine (Dollari, Mărci, Lire, Franci și alte valute).

Primește depuneri spre fructificare pe libele și în cont curent

Primește bani din America ca depuneri, ori pentru înmanuare partidelor în Tară.

Efectuează comisuni primite din America în afacerile emigranților.

Are legătură de cont curent cu toate băncile din Tară și străinătate.

## BANCA CENTRALĂ

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERT SOC. ANON. IN CLUJ

Capital societar:  
Lei 50.000.000

FILIALA  
ARAD.

Fond de rezervă:  
Lei 16.000.000

Legături directe cu străinătatea

Mare magazii de mărfuri la toate filialele

**EXPORT-IMPORT**

Secția de mărfuri și Secția de cereale

importă și exportă, cumpără și vinde tot felul de mărfuri coloniale de băcănie, textile, cereale și produse economice.

Secția de bancă și Secția industrială

se ocupă cu tot felul de afaceri bancare, finanțează, naționalizează și crează noi ramuri de industrii.

Secția de organizare și Secția Americană

fac acțiunile și propaganda convenită, dau gratuit informațiuni și sfaturi binevoitoare tuturor acelor, cari li se adresează ASIGNATE ȘI CECURI AMERICANE, DOLARI precum și libele de depunere de alte bănci străine se primesc spre încasare, aducându-se banii fără cheltuială și eliberându-se imediat libele de depunere.

Pentru Depuneri spre fructificare dăm azi

în cont curent . . . . . 50/0 net  
pe libele de depunere cu abțicere reglementară . . . . . 5-60/0 net  
pe libele de depunere cu termen fix de un an și după sume mai mari 6 1/20/0 net  
Impozitul (Darea) după interese o plătește banca.

Dolari, assignate și cecuri americane se primesc spre încasare, și depunerile se primesc spre păstrare și fructificare sub cele mai favorabile condițiuni la:  
Banca Centrală, Cluj str. Regina Maria No. 6.  
Banca Centrală, Filiala Alba-Iulia (fosta bancă „Iulia”).  
Banca Centrală, Filiala Arad, Bulev. Reg. Ferdinand (Boros Béni-tér No. 3).  
Banca Centrală, Filiala Hateg, (fosta bancă „Hategana”).  
Banca Centrală, Filiala Oradea-mare, (fosta bancă „Sentinela”).  
Banca Centrală, Filiala Sibiu, str. Csanádiei No. 7. II.  
Banca Centrală, Filiala Turda, (fosta bancă „Arieșana”).  
Banca Centrală, Filiala Bistrița (fosta bancă „Bistrițana”).

Sprijiniți BANCA CENTRALĂ căci este

cel mai mare Institut Industrial și comercial al nostru, înființat cu capital cur românesc-ardelenesc. — Prin muncă neobosită și-a creiat în scurtă vreme un lot de frunte, între băncile din întreaga România Mare.

## Magazin nou de linoleum!

Proprietar: BELA KRAMER

Strada Metianu (f. Forray, vis-a-vis de cofetărie Matzky) — De vânzare Linoleum, pânză cerată etc. Linoleum pentru padiment cu prețuri avantajoase.